

Protocol verlengde cursusduur

8 oktober 2003

Inhoud

1	Wettelijk kader	3
2	Achtergrond	3
3	De uitwerking van de NVAO	3
	3.1 Criteria	4
	3.2 Informatiedossier	4
	3.3 Procedure	4

1 Wettelijk Kader

Op grond van artikel 5a. 2 lid 4 WHW heeft de staatssecretaris van OC&W op 15 april 2003 aan de NVAO gevraagd advies uit te brengen over de noodzaak van een langere cursusduur van opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs. Aan de NVAO is gevraagd daartoe een regeling op te stellen. Opleidingen op het gebied van de internationale rechtsvergelijking en opleidingen op het gebied van Taal en Cultuur met een zware taalverwervingscomponent moesten met voorrang worden behandeld. Datzelfde gold de onderzoeksmaster. Voor deze drie opleidingen is op 22 april 2003 een Protocol vastgesteld, dat aan de instellingen is toegezonden en dat inmiddels al tot enkele tientallen aanvragen heeft geleid.

De in dit protocol neergelegde regeling betreft dus de andere masteropleidingen, die voor verlenging van de cursusduur in aanmerking wensen te komen¹.

2 Achtergrond

In achtereenvolgende stukken zijn toenmalig minister Hermans en staatssecretaris Nijs zeer consistent over de wenselijkheden en mogelijkheden van de cursusduurverlenging. De stelling van de overheid komt er kort gezegd op neer dat verlenging niet aan de orde is, tenzij blijkt dat de kwaliteit van een opleiding in (inter)nationaal perspectief ontoereikend is vanwege de cursusduur². Ook de commissie Cohen, die op verzoek van de VSNU advies heeft uitgebracht over de door een aantal discipline-overlegorganen bepleite verlenging van de cursusduur van de masteropleidingen, constateert dat er geen aanleiding is voor een generieke verlenging van de cursusduur. Wèl wijst ook de commissie Cohen op de implicaties van internationale vergelijkbaarheid en mobiliteit, die mogelijk tot een langere cursusduur zouden kunnen leiden³.

3 De uitwerking van de NVAO

De NVAO ziet zich bij de uitwerking van de vraag van de staatssecretaris dus geconfronteerd met een in beginsel zeer terughoudende opstelling van de overheid. De bewijslast voor de noodzaak van de verlenging van de cursusduur is zwaar. Een verlenging van de cursusduur is pas aan de orde als het gewenste eindniveau van de Nederlandse opleiding door de lengte van de cursusduur achterblijft bij vergelijkbare opleidingen in het buitenland en dat door onafhankelijke experts wordt bevestigd.

¹ Dit protocol is niet van toepassing op onderzoeksgespecialiseerde masteropleidingen, juridische opleidingen op het gebied van internationale rechtsvergelijking en opleidingen op het gebied van Taal en Cultuur waarvoor een buitengewone inspanning vereist is met betrekking tot de taalverwerving. Voor deze opleidingen geldt het "Protocol beoordeling van de cursusduur van enkele specifieke masteropleidingen in het WO", vastgesteld op 22 april 2003.

² Zie daarvoor de reactie van de minister op het advies van de Raad van State over de bachelor-masterstructuur (kamerstuk 28024A), de brief van de minister aan de voorzitter van de VSNU d.d. 27 mei 2002 en de brief van de staatssecretaris aan de NVAO d.d. 15 april 2003.

³ Zie rapport commissie Cohen.

De NVAO heeft de in de brieven van 27 mei 2002 en 15 april 2003 neergelegde opvattingen van de minister, respectievelijk de staatssecretaris als leidraad voor de toetsing genomen.

Daarbij staat in beginsel twee wegen open: nu een generiek kader opstellen en dat d.m.v. domeinspecifieke kwalificaties invullen al naar gelang de discipline van de aanvraag of wachten tot een aanvraag binnenkomt en vervolgens telkenmale een op de aanvraag toegesneden kader ontwikkelen, uiteraard binnen de ministeriële aanwijzingen. De NVAO heeft voor het eerste traject gekozen. Derhalve ziet het toetsingskader van de NVAO er als volgt uit:

3.1 Criteria

De NVAO zal zich bij de beoordeling van de aanvragen voor cursusduurverlenging vooral richten op de vraag of de opleiding aantoonbaar een verlenging van het programma nodig heeft om aan één of beide onderstaande criteria te voldoen:

- het in internationaal perspectief gewenste eindniveau te behalen. Verbreding van de bacheloropleiding noch het bestaan van opleidingen met een langere cursusduur elders zijn voldoende redenen;
- het op de eisen van het beroepsdomein gebaseerde eindniveau te behalen. Daarbij zal de opleiding moeten aantonen dat degenen die het vierjarig curriculum hebben doorlopen in hun beroep of in hun verdere loopbaan ernstige belemmeringen ondervinden of hebben ondervonden van het ontbreken van een vijfde cursusjaar.

3.2 Informatiedossier

In het dossier dat ten grondslag ligt aan de adviesaanvraag dient de instelling een overzicht te geven van het volgende:

- een beschrijving van het curriculum van de opleiding;
- een beschrijving van de eindtermen en het beoogde civiele effect van de opleiding;
- in het geval het een bestaande opleiding betreft: hoe verhoudt het nieuwe curriculum zich tot het oude programma?;
- een vergelijking met (het eindniveau van) vergelijkbare opleidingen in het buitenland;
- een onderbouwing van de noodzaak de opleiding te verlengen, bij voorkeur ondersteund door oordelen van onafhankelijke deskundigen, bijvoorbeeld visitatiecommissies. Daarbij dient te worden aangetoond dat degenen die het vierjarig curriculum hebben doorlopen, in hun beroep of verdere loopbaan ernstige belemmeringen hebben ondervonden of zullen ondervinden.

3.3 Procedure

De NVAO streeft ernaar binnen een periode van drie maanden nadat aan de formele vereiste voor de aanvraag is voldaan, een advies aan de instelling uit te brengen. Onderdeel van de procedure is dat het instellingsbestuur in de gelegenheid wordt gesteld te reageren op het conceptadvies van de NVAO.